

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse som flygtninge, eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse«

(KOM(2001) 510 endelig — 2001/0207 (CNS))

(2002/C 221/11)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 15. november 2001 under henvisning til EF-traktatens artikel 63 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvises til ØSU's Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkedsmæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, som udpegede An Le Nouail Marlière til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 13. maj 2002.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 391. plenarforsamling af 29.-30. maj 2002, mødet den 29. maj 2002, følgende udtalelse med 105 stemmer for, 2 imod og 1 hverken for eller imod.

1. Indledning

1.1. Kommissionens forslag er ét af en række direktivforslag, som ØSU er ved at behandle, og som har til formål at skabe en fælles europæisk asylordning. Formålet med forslaget er at gennemføre EF-traktatens artikel 63, Wien-handlingsplanen, pkt. 14 i konklusionerne fra Tammerfors og relevante referencer i den resultatavle, som blev forelagt Rådet og Parlamentet i november 2001.

1.2. Direktivforslaget er ment som et vigtigt redskab til at styrke de nationale asylbehandlingsordningers effektivitet og de fælles EU-asylreglers troværdighed. Anerkendelse af flygtningestatus er reguleret af Genève-konventionen af 28. juli 1951, som ændret ved New York-protokollen fra 1967 samt af Dublin-konventionen, der trådte i kraft den 19. august 1997, og som fastlægger, hvilken EU-medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen.

1.3. Hvad angår en harmonisering af asylpolitikken har Kommissionen allerede fremlagt en række forslag, som ØSU har udtalt sig om: i september 2000 et direktivforslag om tildeling og fratagelse af flygtningestatus, i april 2001 et direktivforslag om minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere og i juli 2001 et forslag til forordning om procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.

1.4. Det foreliggende forslag sigter mod at fastsætte en fælles definition af flygtninge, der er tredjelandstatsborgere eller statsløse, samt fælles regler for flygtninges rettigheder i EU.

1.4.1. Direktivet udstrækker sit anvendelsesområde til også at omfatte ikke-statslige organisationer og aktører, hvis forfølgelse flygtninge er ofre for, i tilfælde, hvor staten ikke yder en tilstrækkelig beskyttelse. Kommissionen påpeger, at man med denne fremgangsmåde foreslår at følge samme praksis som flertallet af EU's medlemsstater, hvorefter det er uden betydning, hvem der står bag, hvis der er tale om reel forfølgelse.

1.4.2. Imidlertid følger det ligeledes af forslaget, at hvis en anden del af den stats territorium, hvorfra asylansøgeren kommer, kan betragtes som sikker, kan ansøgeren blive sendt tilbage dertil.

1.4.3. Forslaget omhandler tillige kvinders og børns særlige situation. Det indeholder således særlige regler for behandling af ansøgninger fra kvinder og børn og forpligter medlemsstaterne til at yde særlig bistand, og lægelig eller anden art, til personer, der har været udsat for tortur, voldtægt eller anden grov vold af psykisk, fysisk eller seksuel karakter.

1.5. Det skal bemærkes, at Kommissionen har besluttet at behandle såvel minimumsstandarderne for godkendelse og fratagelse af flygtningestatus som minimumsstandarderne for anerkendelse af ret til subsidiær beskyttelse i ét og samme dokument.

1.6. Det foreliggende forslag vedrører ikke de proceduremæssige aspekter af godkendelse og fratagelse af flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus.

1.7. Forslaget afspejler, at et regelsæt bør bygge på en fuldstændig og inklusiv anvendelse af Genève-konventionen og således sikre, at ingen sendes tilbage til ny forfølgelse, dvs. at non-refoulement-princippet overholdes. Forslaget suppleres af foranstaltninger, som giver subsidiær beskyttelse til personer, der ikke er omfattet af konventionen, men som ikke desto mindre har behov for international beskyttelse.

1.8. Kommissionens erklærede hensigt er at harmonisere de 15 medlemsstaters anvendelse af asylretten og på den måde søge at hindre »asylshopping«, hvor asylansøgere går efter de mest fordelagtige ordninger.

1.9. Kommissionens hensigt med direktivforslaget er følgende:

- at fastsætte minimumsstandarder for anerkendelse af personer, der søger om international beskyttelse som flygtninge eller som modtager af subsidiær beskyttelse;
- at sikre personer med et reelt behov for international beskyttelse adgang til et minimum af beskyttelse i alle medlemsstater og at reducere forskellene mellem medlemsstaternes lovgivning og praksis på disse områder som et første skridt hen imod fuld harmonisering;
- at begrænse personer, der søger international beskyttelse, i at foretage sekundære bevægelser, som udelukkende skyldes forskelle i de gældende regler for godkendelse af flygtningestatus og subsidiær beskyttelsesstatus;
- at garantere et højt beskyttelsesniveau for personer med et reelt behov, samtidig med at man undgår visse asylansøgninger, der virker undergravende på systemets troværdighed, og anerkender de vanskeligheder, der ind imellem kan være forbundet med at adskille økonomiske migranter og asylansøgere.

1.10. Direktivforslaget, der er opdelt i syv kapitler, omhandler de mest generelle aspekter af forslaget, den internationale beskyttelses generelle art, anerkendelsen som flygtning, retten til subsidiær beskyttelse, de minimumsforpligtelser, som medlemsstaterne har over for personer, som de indrømmer international beskyttelse, og endelig en række bestemmelser til sikring af direktivets fuldstændige gennemførelse.

2. Generelle bestemmelser

2.1. Definition af minimumsstandarder

2.1.1. Enhver anmodning om beskyttelse, hvad enten den er baseret på en af de fem grunde, der er defineret i Genèvekonventionen, eller der er tale om en anden form for supplerende eller subsidiær beskyttelse, har karakter af universel og grundlæggende retlighed. Reglerne kan være »minimumsregler« på den betingelse, at grundlæggende og universelle menneskerettigheder, som fremgår af internationale lovtekster om menneskerettigheder, anerkendes, respekteres og beskyttes.

2.1.2. ØSU støtter Kommissionens målsætninger om harmonisering og integration, men understreger samtidig behovet for at opretholde den mindst restriktive praksis i medlemsstaterne.

2.2. Anerkendelse af flygtningestatus

2.2.1. Enhver ansøger kan søge om anerkendelse som flygtning, men det er den enkelte medlemsstat, der beslutter, om ansøgningen skal imødekommes.

2.2.2. ØSU bifalder den proces, man har indledt i retning af at få vedtaget fælles standarder for anerkendelse af flygtningestatus eller af anden form for beskyttelse.

2.2.3. Imidlertid finder ØSU det beklageligt, at Kommissionen fortsat taler om anerkendelse af flygtningestatus, eftersom der i overensstemmelse med Genèvekonventionens artikel 1 er tale om en simpel anerkendelse af en status, som er given pga. ansøgerens situation, uafhængigt af medlemsstatens anerkendelse heraf ⁽¹⁾.

2.2.4. ØSU noterer sig, at en forslag til forordning, hvis sigte er at forbedre Dublinkonventionen og gennemførelsen heraf, er undervejs ⁽²⁾.

2.2.5. Vedtagelse af fælles standarder med henblik på at anerkende flygtningestatus eller indrømme subsidiær beskyttelse er et skridt i retning af de mål, man satte sig på Det Europæiske Råds møde i Tammerfors, men ØSU skal minde om, at proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, har indvirkning på senere behandling af ansøgningen.

2.2.6. ØSU understreger, at vedtagelse af minimumsregler for godkendelse af flygtningestatus tillige burde gøre det uden betydning hvilken medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, eftersom ansøgerens valg af til hvilken stat, han skal indgive sin ansøgning vil afhænge af andre kriterier end forskelle i medlemsstaternes behandling af ansøgninger.

2.2.7. ØSU mener, at man således, som anbefalet i en tidligere udtalelse ⁽³⁾, i højere grad vil kunne imødekomme asylansøgerens eget valg af, til hvilket land ansøgningen skal indgives, og dermed tage højde for de kulturelle og sociale overvejelser, som betinger dette valg, og som er afgørende for en hurtigere integration.

⁽¹⁾ Rådets resolution af 20. juni 1995 om minimumsgarantier for asylprocedurer. EFT C 274 af 19.9.1996 s. 13-17.

⁽²⁾ Se ØSU's udtalelse vedtaget den 20. marts 2002 om »Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne« (ordfører Sukhdev Sharma).

⁽³⁾ EFT C 260 af 17.9.2001, pkt. 2.3.4.3 (Ordfører Dario Mengozzi).

2.3. Procedure for behandling af ansøgningen

2.3.1. Der bør sondres mellem ansøgninger om international beskyttelse, ansøgninger om asyl og ansøgninger om subsidiær beskyttelse.

2.3.2. Direktivforslaget omhandler ikke midlertidig beskyttelse på baggrund af en samlet behovsvurdering, eftersom Rådet allerede har truffet beslutning herom den 20. juli 2001. Midlertidig beskyttelse er tidsbegrænset og tildeles større grupper (¹).

2.3.3. ØSU bifalder, at Kommissionen præciserer, at enhver ansøgning om international beskyttelse formodes at være en asylansøgning medmindre den pågældende tredjelandstatsborger eller statsløse udtrykkeligt anmoder om anden form for beskyttelse (artikel 2, litra g).

2.3.4. Imidlertid forudsætter definitionen af en ansøgning om subsidiær beskyttelse som en anmodning i tilfælde, hvor »der ikke er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, eller hvis der er givet afslag på en anmodning herom,« (artikel 2, litra i)), at ansøgningen om international beskyttelse enten er blevet indgivet og derefter behandlet som en ansøgning om asyl eller anset for og derefter behandlet som en sådan. Man bør præcisere eller tilføje, at selve ansøgningen er subsidiær, hvorimod beskyttelsen er komplementær til den situation, hvor ansøgeren ikke kan opnå flygtningestatus iht. Genève-konventionens artikel 1, afsnit A.

2.3.5. Der findes en prioriteringsregel, som Kommissionen selv henleder opmærksomheden på, og hvorefter man altid i forbindelse med en ansøgning først skal behandle spørgsmålet om tildeling af flygtningestatus, hvorimod subsidiær beskyttelse ikke må kunne svække den beskyttelse, som anerkendelse af flygtningestatus ville give. Endvidere giver flygtningestatus i henhold til konventionen fra 1951 rettigheder og fordele af eksteritorial karakter, som kan være mere fordelagtige.

2.4. Familiemedlemmer (artikel 6)

2.4.1. ØSU hilser det velkommen, at familiemedlemmer, som ledsager en asylansøger, har krav på samme internationale beskyttelsesstatus som ansøgeren.

2.4.2. Det er her på sin plads at sondre mellem retten til at anmode om asyl og det efterfølgende stadium, hvor ansøgningen behandles, og som fører til anerkendelse eller ikke anerkendelse af flygtningestatus samt international beskyttelse.

2.4.3. Selvom anmodningerne fortsat skal indgives uafhængigt af hinanden, og hver enkelt skal underkastes en grundig og individuel behandling, må iværksættelsen af reglerne om subsidiær beskyttelse således ikke være i modstrid med bestemmelserne vedrørende ansøgerens ret til familiesammenføring. Dette er tværtimod af væsentlig betydning med det sigte at genoprette normale og værdige livsbetingelser så hurtigt som muligt.

(¹) Se ØSU's udtalelse herom, EFT C 155 af 29.5.2001 (Ordfører Giacomina Cassina).

2.5. Kvinder

2.5.1. Selv om der ikke er taget udtrykkeligt højde herfor i Genève-konventionen af 1951, bør de særlige former for kønsspecifik forfølgelse (lemlestelse af de kvindelige genitalier, tvangsægteskaber, stening pga. formodet utroskab, systematisk voldtægt af kvinder og unge piger som led i krigsstrategi for at nævne nogle eksempler) af medlemsstaterne anerkendes som begrundelse for at indgive en ansøgning om asyl, og som retmæssigt kriterium for at imødekomme en asylansøgning.

2.5.2. Derfor bør direktivforslaget indeholde retningslinier, der tager højde for kønsaspektet i asylansøgninger, for bedre at kunne sikre, at mandlige og kvindelige asylansøgere har samme chancer for at få asyl, eftersom politisk asyl erfaringsmæssigt hyppigere indrømmes mænd end kvinder. Hvis kvinder udfordrer de fremherskende sociale normer, kan de ikke altid regne med beskyttelse fra den stat, som de bor i.

2.5.3. Kønsaspektet bør ligeledes indgå i behandlingen af asylansøgninger: der bør være kvindelige interviewere og tolke med de rette kvalifikationer og et passende uddannelsesniveau til stede under interviewene, som skal være fortrolige. Interviewene skal foregå uden konfrontationer og med åbne spørgsmål og give kvinderne mulighed for selv i fortrolighed at fortælle om deres oplevelser med forfølgelse. Der skal træffes foranstaltninger, der sikrer den fysiske sikkerhed og respekt for privatlivet for kvinder, der har ansøgt om asyl, i asylcentre og på steder, hvor man tilbageholder asylansøgere, samt adgang til den hjælp fra sundhedssystemet, de måtte behøve, samt juridisk bistand og repræsentation, herunder retten til at kontakte eller blive kontaktet af en kvindelig ngo'er, der særligt tager sig af kvinder, og/eller en ngo'er, der arbejder inden for asylområdet.

2.5.3.1. For at lette disse kontakter, burde man give kvinderne lister over ngo'ere, som ville kunne hjælpe dem i forbindelse med en asylansøgning. Desuden ville det være nyttigt, om man underrettede selv samme ngo'ere, når man tog imod kvinder på modtagecentre.

2.5.3.2. At få status af flygtning giver ingen mening, hvis man ikke samtidig sikres en tilstrækkelig beskyttelse. Det viser eksemplet med kvinder, der er nødt til at prostituere sig, med al tydelighed. Der er behov for at sikre dem adgang til et anstændigt arbejde og ret til at melde sig ind i en fagforening.

2.5.4. Der må tilstræbes varige løsninger, som f.eks. vedtagelse af foranstaltninger, der udvikler de kvindelige asylansøgers kvalifikationer og kompetence, i den periode hvor asylansøgningen behandles, med henblik på at fremme deres uafhængighed og integration i modtagerlandet, hvis deres ansøgning imødekommes, eller, hvis deres ansøgning afslås, deres reintegration i hjemlandet, og dét uden at foregribe andre mulige foranstaltninger, tilpasset deres livsbetingelser, som har til formål at integrere dem så fuldstændigt og så hurtigt som muligt under normale og værdige livsbetingelser.

3. Særlige bestemmelser

3.1. Følger af bortfald af flygtningestatus (artikel 13)

3.1.1. ØSU skal henlede Kommissionens opmærksomhed på, at når opholdstilladelsen fratages på et tidspunkt, hvor hjemlandet endnu ikke har givet den pågældende sin rejsetilladelse og sit statsborgerskab tilbage, vil denne herefter hverken nyde beskyttelse eller have en gyldig opholdstilladelse.

3.1.2. ØSU foreslår Kommissionen at fastsætte, at spørgsmålet om fratagelse af flygtningestatus (bortfald) skal vurderes ud fra de samme kriterier, som førte til anerkendelse af denne status.

3.2. Udelukkelse fra flygtningestatus (artikel 14)

3.2.1. ØSU er imod den bortfaldsklausul, der nævnes i stk. 1, litra a). En ansøger, som nyder beskyttelse eller bistand fra andre FN-organer eller -agenturer end FN's Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR), nyder i dette tilfælde beskyttelse fra et organ eller et agentur, der ikke er omfattet af konventionen fra 1951, og som måske ikke vil være i stand til fuldt ud at sikre samme rettigheder, som en status af flygtning ville kunne.

3.3. Begrundelse for subsidiær beskyttelse (artikel 15)

3.3.1. ØSU understreger, at der kan være andre begrundelser, som man ikke har taget højde for her. I øvrigt skal ØSU advare mod at medtage begrundelser, som normalt er dækket af Genève-konventionens artikel 1 afsnit A, stk. 2⁽¹⁾, om subsidiær beskyttelse.

(1) For denne konventions formål finder udtrykket »flygtning« anvendelse på enhver »2) der på grund af begivenheder, indtrådt inden den 1. januar 1951, og som følge af velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig udenfor det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til — eller på grund af sådan frygt, ikke ønsker — at søge dette lands beskyttelse; eller som ikke har nogen statsborgerret, og på grund af sådanne begivenheder befinder sig udenfor det land, hvor han tidligere havde fast bopæl, og ikke er i stand til — eller på grund af sådan frygt ikke ønsker — at vende tilbage dertil«.

Med hensyn til en person, der har statsborgerret i mere end eet land, skal udtrykket »det land, i hvilket han har statsborgerret« betyde hvert af de lande, i hvilke han har statsborgerret. En person skal således ikke betragtes som værende uden beskyttelse fra det land, i hvilket han har statsborgerret, såfremt han uden gyldig grund, der udspringer af velbegrundet frygt, har undladt at søge beskyttelse fra et af de lande, i hvilke han har statsborgerret.

Se ligeledes »Vejledning om procedurer og kriterier for indrømmelse af flygtningestatus i henseende til 1951-konventionen og protokollen fra 1967 vedrørende flygtningestatus«.

3.4. Bortfald af subsidiær beskyttelsesstatus (artikel 16)

3.4.1. Den subsidiære beskyttelsesstatus, som er komplementær til den beskyttelse, der ydes til den person, som i henhold til artikel 1, afsnit A, stk. 2, i konventionen fra 1951 er blevet anerkendt som flygtning, bør styrkes. Med dette for øje bør man støtte sig til nyttige og relevante humanitære referencer, når det drejer sig om behandlingen af mennesker, som søger beskyttelse. Bortfald af beskyttelsesstatus bør således ikke være en ekspeditionssag, men derimod støtte sig på en grundig undersøgelse af de samme forhold, som førte til indrømmelsen af denne beskyttelse.

3.4.2. ØSU foreslår også, at man gentager dele af ordlyden af artikel 13, stk. 2, i artikel 16: Den medlemsstat, som har indrømmet en person subsidiær beskyttelsesstatus, har bevisbyrden for at fastslå, at den pågældende ikke længere har behov for international beskyttelse.

3.5. Opholdstilladelser (artikel 21)

3.5.1. For personer, der har fået indrømmet subsidiær beskyttelsesstatus, gælder opholdstilladelsen ét år (i stedet for de 5 år, der gælder flygtninge i henhold til Genèvekonventionen). Dette princip er i modstrid med en fortolkning af Genèvekonventionen, som giver mulighed for at bedømme et stort antal sager individuelt og med hensyntagen til særlige forhold. Man bør alene gøre brug af den komplementære beskyttelse i tilfælde, hvor begrundelsen for anmodningen om international beskyttelse, efter en individuel bedømmelse, ikke falder ind under de grunde, der er angivet i Genèvekonventionen. At der er tale om en anden form for beskyttelse betyder ikke nødvendigvis, at den skal være af kortere varighed.

3.5.2. Desuden bør den subsidiære beskyttelse, som anført i de foregående afsnit (2.3.5 og 3.3.1), heller ikke svække flygtningestatusen i henhold til 1951-konventionen.

3.6. Rejsedokumenter (artikel 23)

3.6.1. I forbindelse med begrænsninger i den fri bevægelighed er der grund til at præcisere, at disse tvingende hensyn skal fortolkes og anvendes ensartet, hvad enten der er tale om flygtninge fra tredjelande, om statsløse eller om landets egne statsborgere.

3.7. Adgang til beskæftigelse (artikel 24)

3.7.1. Som forklaret i afsnittet vedrørende artikel 21 følger det ikke automatisk af den subsidiære beskyttelse, at den er af kortere varighed. Rettighederne vedrørende lige adgang til beskæftigelse for flygtninge og EU-statsborgere bør også gælde de personer, der nyder subsidiær beskyttelse, fra det tidspunkt, de er blevet indrømmet denne status. ØSU støtter kampen mod illegalt og sort arbejde og understreger, at der er større risiko for social udstødelse, omstrejfen og social marginalisering for personer, der er blevet indrømmet asyl, men ikke retten til at arbejde.

3.7.1.1. Hvad kvinder angår, forøges deres risiko for at havne i organiseret prostitution, hvis man ikke samtidig med indrømmelsen af beskyttelse giver dem ret til at arbejde.

3.7.1.2. Både hvad angår beskæftigelsesområdet og integrationsindsatsen (jf. pkt. 3.9), skal ØSU erindre om, at modtagelse af flygtninge og social sikring (solidaritetsfonde, foreningsindsats, modtagelse i skolerne, indkvartering) i sidste instans finansieres direkte af det laveste forvaltningsniveau (byer og regioner).

3.8. Fri bevægelighed (artikel 30)

3.8.1. De personer, der af en medlemsstat er blevet indrømmet flygtningestatus eller nyder subsidiær beskyttelse, bør have ret til fri bevægelighed også i de andre medlemsstater.

3.8.2. ØSU henleder opmærksomheden på, at hvis først man har indrømmet international beskyttelse og status, skal flygtningen eller den person, der nyder subsidiær beskyttelse, aflevere sit pas til modtagerstaten, så længe beskyttelsen eller asyllet opretholdes. Eftersom den pågældende er under den medlemsstats ansvar, som yder ham beskyttelse, bør han have fuld ret til fri bevægelighed inden for medlemsstaterne under samme betingelser som medlemsstatens egne statsborgere ⁽¹⁾.

3.9. Adgang til integrationsfaciliteter (artikel 31)

3.9.1. Bemærkningerne til artiklerne 21 og 24 (opholdstilladelser og adgang til beskæftigelse) gælder også her. ØSU undrer sig over, hvorfor personer, der nyder subsidiær beskyttelse, når den én gang er blevet tildelt, skal vente et helt år for at få adgang til integrationsforanstaltninger, der er tilpasset deres behov, i relation til bl.a. beskæftigelse, uddannelse, sundhed og social velfærd. Hertil kunne man tilmed føje behov i relation til sprog og kultur (afgørende for så hurtigt som muligt at kunne leve et normalt og værdigt liv).

3.10. Frivillig tilbagevenden (artikel 32)

3.10.1. ØSU støtter adgangen til programmer for frivillig tilbagevenden, men understreger den tætte forbindelse mellem udarbejdelsen af kortsigtede integrationsprogrammer i hjemlandet og bæredygtig udvikling. Bæredygtig udvikling udgør et vigtigt middel til at sikre fred, sikkerhed og stabilitet for befolkningerne. Personer, hvis anmodning er blevet afvist, samt de, der bliver anerkendt som flygtninge, men som på et

givent tidspunkt vælger at vende tilbage til deres hjemland, har særlige behov i forbindelse med en tilbagevenden, som man må tage bedre hånd om i forbindelse med udarbejdelse af EU-politikker for bæredygtig udvikling og samarbejde.

3.11. Personale og ressourcer (artikel 34)

3.11.1. ØSU værdsætter, at personale fra »myndigheder« og »andre organisationer«, som gennemfører det foreliggende direktiv, skal have den nødvendige grundlæggende oplæring, før de får disse opgaver, og ser gerne, at man tilføjer behovet for fortsat eller specialiseret oplæring i relation til alle faser af behandlingen af en ansøgning. Dette vil være særligt relevant i relation til f.eks. modtagelse kvinder, der har været udsat for voldtægt eller vold af seksuel karakter, eller mindreårige børn, der ikke er ledsaget af en voksen, der er ansvarlig for dem, samt for at hindre »rekruttering« af lette ofre for menneskehandlere eller slavehandlere.

4. Afsluttende bestemmelser

4.1. Race

4.1.1. ØSU hilser princippet om ikke-diskrimination velkommen, jf. forslagens afsluttende bestemmelser, og anbefaler Kommissionen dels at tage højde for EU's holdning på Verdenskonferencen mod racisme, racediskrimination, fremmedhad og intolerance, dels for den holdning, udenrigsminister Louis Michel, som repræsentant for det belgiske formandskab, gav udtryk for over for Europa-Parlamentet med følgende udtalelse: »Det er nu bevist, at enhver teori, der søger at påvise, at der eksisterer forskellige menneskelige racer, er videnskabelig forkert. EU ser gerne, at sprogbrugen afspejler denne udvikling. Efter EU's opfattelse bør man undgå at gøre brug af termer, der forudsætter eksistensen af forskellige racer. Målet er ikke at fornægte den menneskelige races forskellighed, men blot at fremhæve den menneskelige races fællestræk og på den måde kæmpe mod de aktuelle udtryk for racisme, som ofte støtter sig på den type udsagn. Imidlertid har det pga. visse staters stærke modstand ikke været muligt for alvor at gå videre med disse overvejelser. Det har været magtpåliggende for EU at udtrykke sin principielle holdning hertil i et afsluttende indlæg, som vil komme til at fremgå af rapporten fra konferencen« ⁽²⁾.

4.1.2. Adskillige flygtninge og asylansøgere er flygtet pga. national eller etnisk diskrimination og føler sig ind imellem jaget fra stat til stat pga. samme form for diskrimination, som lå til grund for deres ansøgning om beskyttelse.

⁽¹⁾ Se ØSU's udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding« EFT C 6 af 8.2.2002 — CES 1321/2001 (Ordfører Luis Miguel Pariza Castaños).

⁽²⁾ Louis Michels tale til Europa-Parlamentet af 2. oktober 2001: Referat af Durban-konferencen.

4.1.3. Som det allerede gjorde i sin udtalelse om Kommissionens meddelelse om en fælles asylprocedure ⁽¹⁾ minder ØSU om Rådets fælles holdning af 4. marts 1996 ⁽²⁾, som især anerkender en bred definition af begrebet statsborgerret, som er uafhængigt af borgerskab, men til gengæld omfatter slægtskabsbånd.

4.1.4. ØSU anmoder Kommissionen om, i sine forslag at fremme de holdninger, som EU har givet udtryk for i international sammenhæng.

5. Konklusioner

5.1. ØSU støtter Kommissionens initiativ og bifalder især:

- at flygtninge og personer, der nyder subsidiær beskyttelse, behandles på lige fod med medlemsstaternes egne statsborgere i relation til beskæftigelse, adgang til uddannelse og »social velfærd« samt adgang til læge- og psykologbistand, uden dermed at give afkald på gunstigere foranstaltninger, hvor der måtte være behov herfor;
- princippet om subsidiær beskyttelse som en udvidet beskyttelse til personer, hvis begrundelse for en asylansøgning ikke er dækket af Genève-konventionen, men

(1) Se ØSU's udtalelse i EFT C 260 af 17.9.2001 (Ordfører: Dario Mengozzi).

(2) EFT L 63 af 13.3.1996, s. 2-7.

som ikke desto mindre har behov for international beskyttelse under henvisning til princippet om »non-refoulement«;

- udvidelsen af beskyttelsesområdet til ofre for forfølgelse fra ikke-statslige organisationer eller aktører.

5.2. ØSU er dog af den opfattelse, at man burde genoverveje visse aspekter af forslaget, såvel for at nå det krævede niveau for international beskyttelse som for at opfylde målsætningerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors.

5.3. Efter de tragiske begivenheder den 11. september risikerer den voksende ildhu omkring behovet for øget sikkerhed at underminere den tolerance, accept og humanisme, som hidtil har præget EU's flygtninge- og indvandringsmyndigheder samt EU-lovgivningens ånd og bogstav. ØSU mener, at beskyttelse af flygtninge og asylansøgere samt international beskyttelse er en berigelse i humanitær henseende i en periode præget af globalisering. Det stiller krav om en rimelig balance mellem den territoriale sikkerhed og befolkningernes sikkerhed. ØSU er overbevist om, at en strategi for større tolerance mellem EU's borgere og flygtninge og asylansøgere på mellemlangt sigt er en af de bedste og mest effektive investeringer, for at EU kan forblive synonym for frihed, retfærdighed og økonomisk fremgang for de ulykkelige mennesker i verden, som ikke kan finde håb, retfærdighed og frihed i deres hjemlande.

Bruxelles, den 29. maj 2002.

Göke FRERICHS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg